

Cena 15 Kč

Březen

ský

zpravodaj

1255 - 2010 městyš Brezno u Mladé Boleslavi

Prázdninový

Červenec 2010

ročník 9, číslo 2

Na úvod ...

Úvodní slovo redakční rady

Vážení čtenáři,

Opět se lomí rok a přichází léto, doba prázdnin či dovolených. Doufejme, že nám letošní léto přinese velké množství příjemných a plnohodnotných zážitků.

V tuto chvíli vám dalším číslem zpravodaje nabízíme několik velmi zajímavých článků z historie i nové probádané zajímavé poznatky, ohlédnutí za některými událostmi,

seznámení s činností úřadu. Doufáme, že nejen toto druhé letošní vydání Vám bude příjemnou čtivou literaturou před dovolenou nebo prázdninami.

Vám všem, kteří jste si právě další číslo zakoupili, děkujeme za přízeň a přejeme příjemné počteníčko!

Redakční rada

Informace z Úřadu městyse Březno

Od posledního vydání našeho zpravodaje uběhlo pár měsíců, a náš městys se za tu dobu potěšeně rozrostl o 38 obyvatel. K 31. 6. 2010 je v Březně a v Dolánkách trvale hlášeno 878 obyvatel.

Dne 24. 4. 2010 proběhlo také vítání nových březenských občánků. Tentokrát to bylo vyrovnané, byli přivítáni tři chlapci tři děvčátka. Děti dostaly knihu o Březně s věnováním a finančním darem 1500,00 Kč, maminky kytičku. Příští vítání občánků, které proběhne na podzim, by mělo být již v nově opravených prostorách hudební výchovy Základní školy. Jelikož tato učebna je určitým způsobem něčím vyjimečným, má paní ředitelka zájem ji uvést do stavu, aby důstojně reprezentovala školu a tím i městys. Ze strany městyse má tím plnou podporu.

Ke konci června proběhl také, již tradiční dětský den. Tentokrát již od brzkého rána čekal na děti spolek rybářů na Rasovně.

Celé dopoledne měly možnost zkusit štěstí vytáhnout si živou rybu a pro posílnění měly připravené občerstvení. Některým dětem se povedlo chytit vskutku pořádný úlovek. Na několika udicích se houpal i sumeček. Dle vyjádření pořadatelů se dětský den vydařil ke vsí spokojenosti. Většina dětí si odnesla domů svůj první úlovek v podobě živé ryby. Určitě chutnala mnohem víc, než koupená v supermarketu. Hned na to pokračoval dětský den na travnaté ploše před pohostinstvím v Březně. Tentokrát dětské odpoledne bylo v režii baráčníků, hasičů a sportovců za podpory pani hostinské. Děti si zde mohly zasoutěžit a zahrát spoustu her za podpory reprodukované dětské, ale i taneční hudby. Určitě velkým tahákem byl táborák, kde si děti mohly opéct a pochutnat si tak i na trochu připáleném buřtu. Myslím, že tentokrát se pořadatelům dětský den zcela vyvedl, určitě k tomu přispělo i slušné počasí (možná i objednané)

a děti si odnesly domů spoustu nových zážitků. Zcela jistě se seznámily i s novými kamarády. Všem pořadatelům bych chtěl tímto poděkovat za projevenou iniciativu v zorganizování dětského dne pro naše nejmenší. Zcela jistě to zabere spoustu volného času, který by mohli věnovat své rodině, a o to víc jim patří velký dík. Jsem si vědom, jak velká odpovědnost to je, aby vše klaplo, aby dětem zářili oči, aby maminky byly spokojené a v neposlední řadě aby vyšlo počasí. Myslím, že tentokrát se vše splnilo všem do posledního puntíku.

Bohužel se musím zmínit i o méně příjemných věcech, než je vítání občánků a pořádání nezapomenutelných chvil v dětských očích. V poslední době se opět rozmohlo volné pobíhání psů. Jistě můžete namítnout, že se stane, že náš chlupatý miláček uteče, že je marné volání aby se vrátil. To ale nemám na mysli, to se samozřejmě může stát a stane se to. Po městysi se začínají toulat jedni a titíž psi, a to myslím si, není náhodný útěk. Vždyť povinnost každého majitele psa je zabezpečit svůj pozemek tak, aby jeho pes

nehrožoval a neomezoval ostatní spoluobčany svým chováním či útekem. Hlavně v pokročilých nočních hodinách je nepříjemné, když toulající se pes dokáže rozštěkat půl městyse. Jedna z povinností majitele je též po svém psu uklidit případné výkaly. Stačí se projít po městysi a sami si můžete udělat obrázek, že to tak vždy není. Vždyť na procházku se psem, stačí si strčit do kapsy sáček či potřebnou pomůcku na úklid, pro případnou potřebu svého pejska. Jen pro zajímavost, v Březně je evidováno 192 psů. Samostatnou kapitolou jsou opuštění a volně se toulající psi po obci. Pokud se nenajde majitel těchto opuštěných psů, nezbyvá nic jiného než umístit takového psa do útulku. Odchycení a umístění tohoto psa stojí městys okolo 3 000,00 Kč. Najdou se i tací občané, kteří se nad pejskem smilují a vezmou si ho domů. Ne vždy se však ale podaří psa umístit do zařízení z důvodů plné kapacity. Tím navážu i na obecně závaznou vyhlášku o veřejném pořádku a opatření k jeho zabezpečení. Zde je odstavec z této vyhlášky, týkající se volného pobíhání psů.

Pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství.

- 1) Stanovují se následující pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství (§34 zákona č.128/2000sb.) na území městyse:
 - a) Na veřejných prostranstvích v zastavěných částech městyse, vyznačených na mapce v příloze č.1 k této obecně závazné vyhlášce, je možný pohyb psů pouze na vodítku.
 - b) Na veřejných prostranstvích v zastavěných částech městyse, vyznačených na mapce v příloze č. 1 k této obecně závazné vyhlášce se zakazuje výcvik psů.
- 2) Za splnění povinnosti stanovených v odst. 1) odpovídá osoba doprovázejícího psa, popřípadě chovatel (§3 pís. k. zákona č.246/1992 Sb.) psa.
- 3) Ustanovení odst. 1) se nevztahuje na psy služební (§19 zákona č.553/1991 Sb.) a záchranářské při výkonu služby a záchraných prací a na psy speciálně vycvičené jako průvodci zdravotně postižených osob.
- 4) Ustanovení odst. 1) se nevztahuje na lovecké psy (§44 odst. 1, zákona 449/2001 Sb.) při výkonu práva myslivosti ve smyslu zvláštních právních předpisů.

Celé znění vyhlášky je na stránkách městyse i s vyznačením zákazu volného pohybu psů.

Magistrát města Mladá Boleslav – odbor životního prostředí

Komenského náměstí 61, 293 49 Mladá Boleslav

Úřední hodiny: pondělí 8.00 – 17.00
středa 8.00 - 17.00

Č.j. :ŽP 206.5935/2010

Vyřizuje: Ing. Novák

Odpovědná úřední osoba : Ing. Novák

Telefon: 326 716103

Fax: 326 716101

V Mladé Boleslavi dne: 24. února 2010

Magistrát města Mladá Boleslav - odbor životního prostředí jako příslušný úřad státní správy myslivosti dle § 60 zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění (dále jen zákon), a ochrany přírody zákon č. 114/1992 sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, žádá místně příslušné městské a obecní úřady, aby seznámily, způsobem v místě obvyklém, občany s následujícím:

Na základě častých upozornění na protiprávní jednání občanů s volně pobíhajícími psy upozorňujeme:

- **Honitba jsou všechny pozemky mimo zástavbové území obce, silnice, železnice, hřiště, parky, sady a zahrady řádně oplocené, hřbitovy.** Pokud se občan pohybuje ve volné krajině mimo silnice, je zpravidla v honitbě.
- **Volné pobíhání psů v honitbě je v rozporu se zákonem o myslivosti § 9 a § 10 zákona, případně v rozporu s § 5, § 5a a § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Je v rozporu, pokud se pes pohybuje mimo vliv pána i se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění. Dle závažnosti přestupku může občan dostat pokutu až do výše 50 000, Kč**
- **Pro každou honitbu jsou ustanoveny myslivecké stráže dle § 12 zákona. Myslivecká stráž je veřejný činitel. Oprávnění myslivecké stráže jsou stanovena v § 14 zákona a pokud jsou splněny zákonné podmínky, může myslivecká stráž i usmrtit volně pobíhajícího psa. Myslivecká stráž je povinna zasáhnout v případě zjištění porušení zákona a má právo zjistit totožnost osoby, která přestupek spáchala. I verbální napadení myslivecké stráže může být posouzeno jako útok na veřejného činitele.**
- **V případě nejasností ohledně práv a povinností chovatelů psů i myslivecké stráže se můžete obrátit na Magistrát města Mladá Boleslav, odbor životního prostředí, oddělení ochrany přírody a krajiny, kancelář číslo 2, budova na Staroměstském náměstí.**

MAGISTRÁT MĚSTA
Mladá Boleslav
odbor životního prostředí
293 49 Mladá Boleslav
7

Ing. Josef Novák
vedoucí oddělení ochrany
přírody a myslivosti

Z dalších nešvarů, které trápí obec, jsou tříděné odpady. Znovu a znovu se u kontejnerů na tříděný odpad objevují věci, které tam nepatří. Z poslední doby můžu jmenovat vybouraná okna i s rámem, stará televize, porcelánové umyvadlo či rozpadlá kancelářská židle. Již v loňském roce jsem psal, že toto je pro městys finanční zátěž, jelikož odklizení firmou Compac stojí nemalé peníze. Znovu připomínám, že ve výsledném efektu toto zaplatí všichni občané zdražením poplatku za TKO. Myslím si, že není takový problém odvézt nepotřebnou a vyřazenou věc do MB do sběrného dvora. Objevují se i takové názory, že tyto věci zde odkládají náhodně projíždějící cizí občané. I toto nelze vyloučit, proto se hledá nějaký vhodnější prostor pro umístění těchto kontejnerů. Problém je v tom, že ať se dají tam či onam, vždy to někomu bude vadit. Žádáme proto občany, pokud u kontejnerů uvidí cizí lidi, aby je upozornili na nevhodné chování, případně si poznamenali jejich SPZ. Samozřejmě foto je úplně nejlepší důkaz, ale kdo nosí neustále sebou foťák, i když dnes je skoro na každém mobilu. Také vyvstává problém s kontejnery, které jsou brzy zaplněné. I zde je podezření o odkládání odpadů, hlavně plastů cizími lidmi, pravděpodobně z nějakého pohostinství. Ale to jsou jenom dohady, jelikož zatím nebyl nikdo přistižen.

Zmíním se letmo též o dotacích, které jsme obdrželi na naplánované akce pro tento rok. V první řadě to je dotace na výstavbu nového pavilonu Mateřské školy pro 20 dětí, v patře Zdravotního střediska. Z Fondu rozvoje obcí a měst Středočeského kraje (FROM) jsme dostali dotaci 2 197 500,00 Kč, rozpočet na nový pavilon je 2 350 000,00 Kč. V současné době probíhá výběrové řízení na tuto stavbu. Otevření pavilonu se předpokládá na 1. 1. 2011. Další dotaci 30 000,00 Kč, kterou jsme dostali z Fondu kultury a obnovy památek Středočeského kraje, je na opravu křížku v Dolánkách. Rozpočet na opravu je 33 000,00 Kč. Ten byl poničen loňskou vichřicí,

kdy na něj spadla ulomená větev sousedního stromu. Bohužel jsme neuspěli v dotaci z Fondu životního prostředí a zemědělství Středočeského kraje na intenzifikaci a rozšíření ČOV Březno – Židněves II. etapa, kde je předpokládaný náklad 10 miliónů. Též nedopadla dotace na opravu požárního vozidla AVIA pro SDH. Celkové předpokládané náklady na opravu jsou 525 000,00 Kč. Dotace byla podána u Fondu podpory dobrovolných hasičů a složek IZS Středočeského kraje.

Letos také došlo na výměnu plotu kolem Mateřské školy. Původní dřevěný, již nemělo smysl opravovat a tak bylo rozhodnuto nahradit ho drátěným zcela novým. Ten je těsně před dokončením.

Z dalších, ne malých akcí, které se letos uskutečnily, bylo přemístění ordinace praktické lékařky Mudr. Hruškové do nových, zrekonstruovaných prostor v přízemí Zdravotního střediska. Tato rekonstrukce si vyžádala částku celkem 734 830,00 Kč. Při té příležitosti bylo dodatečně rozhodnuto o výměně původních dřevěných oken za nová plastová. Věříme, že se pacienti v nové ordinaci, přes své zdravotní problémy, budou cítit lépe a kulturněji.

Asi jedna z posledních investic, se kterou se městys musel vypořádat, byl nákup a instalace přídavného dmychadla s kyslíkovou sondou do ČOV. Jelikož čistírna je dlouhodobě přetížena a pracuje co do kapacity na více jak 110%, nespĺňovala dle rozboru odtokové vody jeden parametr a to amoniakální dusík. ČOV tento parametr spĺňovala do 25%. Po konzultaci s odborníky bylo doporučeno zvýšení kyslíku, to by se mělo zlepšit přidáním tohoto dmychadla. Nákup a instalace byla vyčíslena na částku 381 500,00 Kč. Dle posledních místních měření se množství amoniakálního dusíku zlepšilo, a to na 99,5 %. Musí se provést ještě opakované měření a pro konečné rozhodnutí se musí vyjádřit laboratoř, která si provede své nezávislé měření. Dle vyjádření okolních obyvatel bylo pocítěno i snížení zápachu

ČOV, na který si místní obyvatelé několikrát vypravili po krásách naší země nebo těm, kteří se vypravili do zahraničí, přejí šťastný a stěžovali.

Nastal čas dovolených a pro děti bezpečný návrat domů, co nejméně stresujících situací a hlavně krásné zážitky se svými všem popřát příjemnou dovolenou a načerpání nových sil. Těm, kteří se na dovolenou

Z. Valenta

Děni v městysi

Ohlédnutí za svědomitou prací starosty Josefa Horáka in Memoriam (27. 11. 1938 – 1. 3. 2010).

Byl dlouholetým členem představenstva ZD Březno. Členem SDH Březno a Mysliveckého sdružení.

Zvolen do zastupitelstva byl 7. prosince 1990.

Ještě v roce 1990 byla dokončena oprava pošty (vnitřního zařízení, výměna oken).

V tomto roce proběhly také technické úpravy ve školní kuchyni.

V roce 1993 došlo k přestavbě pavilonu školky (firma FRIM s. r. o. Mladá Boleslav)

V roce 1992 byla započata oprava budovy staré školy, oprava trvala do roku 1998, přičemž již v roce 1995 již byla z části v provozu.

V letech 1997 - 1998 proběhla rekonstrukce elektrické sítě a veřejného osvětlení.

1997 také probíhala oprava střechy na budově mateřské školky.

1998 započata generální oprava Sokolovny.

V témže roce 1998 začaly přípravy na rozsáhlý projekt kanalizace. Vlastní stavba byla zahájena až roku 2002.

V roce 2000 – oprava veřejného osvětlení u parku ke Klenici a v Dolánkách.

Roku 2001 se začalo s kácením stromů a výstavbou rodinných domů „v Topolech“.

V roce 2002 proběhla stavba víceúčelového hřiště u školy.

Roku 2002 – oprava veřejného osvětlení v lokalitě „na Rasovně“.

V témže roce byla SDH zakoupena nová cisterna.

Roku 2003 započata stavba inženýrských sítí v lokalitě k Nové Telibi a ke hřbitovu.

Roku 2004 byla dokončena kanalizace.

V témže roce dokončena i stavba víceúčelového hřiště.

Roku 2006 byla dokončena rekonstrukce MŠ.

Roku 2007 – opravy chodníků.

Roku 2008 – 2009 – zateplení ZŠ a MŠ.

V témže roce dokončena přestavba střechy II. Stupně ZŠ.

Roku 2009 – dokončena výstavba nového pavilonu MŠ

Děkujeme za 20 let usilovné a poctivé práce!

Velikonoční mše a pěvecký koncert v kostele.

Na velikonoční neděli se v našem kostele sv. Václava konala mše, kterou koncelebroval jeden z členů premonstrátského kláštera z Prahy.

Mše se o Velikonocích v našem kostele po obnovení provozu konala poprvé.

Panu faráři se u nás velmi líbilo. Jen je vždy problém o svátcích z nedostatku času někoho z církevních hodnostářů sehnat. Bohužel musel velmi rychle odjet na další mši do Prahy.

Obrovsky bych chtěla poděkovat **baráčnickému spolku mažorettek**, které velmi ochotně přišly pomoci s úklidem kostela, což mi bylo velkou oporou, neboť sama mám o Velikonocích hodně akcí. Holky důkladně omyly lavice a hlavně uklidily i před kostelem. Za to si jich velmi vážím, že se pustily do práce, která je spíš pro mužské. Díky moc! Sběrka na velikonoční neděli činila celkem 1010 Kč.

V pátek 28. května proběhl v kostele koncert operní zpěvačky Elišky Josifové. Koncert byl zařazen do církevního projektu „Noc kostelů“, který se v Litoměřické diecézi konal poprvé ve své historii. Jedná se o projekt jakéhosi dnu otevřených dveří většiny kostelů s doprovodnými akcemi a zajímavými přednáškami.

Zrod této akce pochází z Rakouska, kde již tento projekt probíhá několik let. Jde o seznámení široké veřejnosti se stavem církevních památek v okolí i přidružených církevních oblastech. V našem kostele právě v tento den proběhl koncert zpěvačky, která předvedla řadu skladeb ze svého repertoá-

ru. Vzhledem k náročným církevním požadavkům, musela program podřídit k důstojným chrámovým prostorám. Zařazeny byly skladby duchovní i operní tvorby. Chrámový prostor je velmi vstřícný k hudebním akcím, proto zpěv působil velmi vznešeně a budil velkolepý dojem.

Omluva z mojí strany, jako korepetitorky musí být namístě. Bohužel po převozu pianina, které zde máme již k dispozici, došlo k rozladění a nebyla možnost již nástroj doladit

a některé tóny byly takřka nepoužitelné. Snaha z mojí strany byla, ale v některých skladbách a sólových pasážích se těmto tónům zkrátka vyhnout nedalo. Myslím, ale že hlas pěvkyně předčil všechna očekávání a velmi krásně uvedl jeden z májových večerů, věnovaných právě kostelům.

Ve sbírce se sečetlo celkem 1410 Kč. Z čehož honorář zpěvačce byl darován obnos celkem 500 Kč. Takže v pokladničce zůstalo 910 Kč. Finanční obnos ze sbírek bude použit na údržbu lavic. Konkrétně na základní potěr povrchu dřeva. Kolik se za všechny pracovní akce zaplatilo, Vás budu samozřejmě informovat postupně v dalších číslech zpravodaje.

V každém případě velice děkujeme všem za účast na všech akcích, které se pro naši březenskou svatyni konají a za jakékoliv finanční příspěví, které velmi pomáhá udržovat kostel v přijatelném stavu.

Ještě jednou moc DÍKY všem! Z. Nečesaná

Zasedání zastupitelstva

Zápis č. 3/2010 ze zasedání zastupitelstva městyse Března konaného dne 28. 4. 2010

3/01/2010 – rozpočet schodkový: příjmy celkem – 9 326 036.00 Kč, výdaje celkem – 9 826 497.00 Kč, financování z minulých let 497 461.00 Kč. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

3/02/2010 – souhlas zastupitelstva s umístěním stavby rodinného domu v k. ú. Březno par. č. 392/34 - žádost pan Josef Bejr. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

3/03/2010 - souhlas zastupitelstva s umístěním stavby rodinného domu v k. ú. Březno par. č. 463/32 – žádost manželů Fialových. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

3/04/2010 – schválení Obecně závazné vyhlášky č.1/2010 o veřejném pořádku a jeho opatření k jeho zabezpečení. Zastupitelstvo schválilo 12 hlasy, 1 se zdržel hlasování.

3/05/2010 – zrušení usnesení zastupitelstva č. 4/07/09 – zrušení Obecně závazné vyhlášky č. 1/1995. Zastupitelstvo schválilo 12 hlasy, 1 se zdržel hlasování.

3/06/2010 – dohoda o vytvoření školského obvodu Základní školy Březno pro obec Židněves. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

3/07/2010 – hospodaření příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Březno za rok 2009. Hospodářský výsledek - zisk 136 931,90 Kč. – odvod do rozpočtu městyse Března. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

3/08/2010 – schválení rozpočtového výhledu pro rok 2010 – 2014. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

3/09/2010 – schválení věcného břemene – Povodí Labe strpí na svých pozemcích umístění kanalizace, kabel elektrického proudu a vyústění odtoku z ČOV – výstavba tlakové kanalizace a ČOV v roce 2003. Zastupitelstvo schválilo všemi hlasy.

Z. Valenta

Ze školkového deníku

Měli jsme se májově!

I když obloha plakala a plakala, měli jsme se v naší školce májově. Jaro bylo v plném rozkvětu, a mi jsme vyrazili na výlet do Jičína. Rumcajs s Mankou zrovna nebyli doma a tak jsme navštívili místní muzeum hry. Kouzelná hůlka nás přenesla do doby našich prababiček, kde jsme mohli obdivovat

rozličné nástroje, pomůcky a přístroje, které ulehčovali lidem život a přinášeli zábavu a potěšení. Zahráli jsme si na přádelny, písáře, mlynáře a dokonce jsme uspořádali módní přehlídku krojů a projeli jsme se na koni v obleku Albrechta z Valdštejna. Dětem se asi nejvíce líbil válec s pohyblivými obrázky a mlýnek na mouku.

Neuplynul ani týden a už jsme zase naplnili autobus vůní svačinek a těšili se na pohádkové Staré hrady. Každý máme doma nějaký sklep. Někdo v něm skladuje zeleninu, jiný víno či nepotřebné věci. Na Starých hradech ve sklepení bydlí strašidla, skřítkci a dokonce se tam usídlil i sám kníže pekel se svými pomocníky. Věřte, že se ale bát nebudete. Všechny bytosti jsou velmi kouzelná stvoření a připomínají tak trochu nás lidi a naše vlastnosti. Vždyť i dědeček Fábulín, který je toho všeho strůjcem byl jen obyčejný člověk. I když kdo ví?!

A abychom se jenom nevozili, ale taky trochu sportovali, uspořádala naše školka malou olympiádu a cyklovýlet do Dlouhé Lhoty. I když se nám obloha smála do kalných zrcadel po cestách, my jsme neohroženě jeli za svým cílem – šťávou a sušenkami do lhotecké školky. Místní paní učitelky s dětmi nás mile překvapili představením O šesti prasátkách a pěknou písničkou, kte-

rou jsme si zazpívali s nimi. Znáte jí také? Sluníčko, sluníčko popojdi maličko.... My taky popojdeme a docela více než maličko, popojdeme do prvních tříd, kde na nás čekají nové paní učitelky, nové zážitky a hlavně spousta legrace a poznání krásného a velkého světa lidí. Snad jim ta naše sluníčková školka posvítí do budoucna na cestu životem a na ostatní kamarády se těšíme zase po prázdninách. Vaše Sluníčko

PODĚKOVÁNÍ

Mateřská škola Březno moc děkuje panu Václavu Horákovi za dojednání návštěvy u hasičského sboru v Ml. Boleslavi. Naše návštěva u hasičského sboru byla zajímavá a výborně připravená pro malé děti z mateřské školy. Poděkování patří celé směně A, která se nám věnovala po celou dobu návštěvy. Všem hasičům děkujeme za jejich obětavou a namáhavou práci.

ředitelka MŠ Libuše Dlasková

Základní škola Březno

Vážení rodiče a prarodiče, všichni spoluobčané, milí kolegové a kolegyně, naši žáci.

LÉTO. Už je opět tady. Bohaté a štědré na teplo, na výlety, sportování, koupání a plavání. Ale také na úrodu jahod, třešní, malin, rybízu, meruněk, broskví a melounů. Doba žní zlatého obilí, doba žhavých dnů, teplých nocí a bublajících bouří, kdy příroda nadělí blahodárný déšť nejen lidem, ale především sama sobě, aby všechno její bohatství dozrálo.

Léto - a s ním prázdniny - dětmi tolik očekávané a učiteli toužebně vyhlížené. Po celoročním „maratonu“ se jim není ani co divit, že se jich už nemohou dočkat. A zase nastane doba velikého stěhování. Téměř všichni se začnou přemísťovat z domovů někam – do táborů v lesích, stanů u řek a rybníků, na chalupy a chaty, někteří k vzdáleným

mořím. Všichni si přismahnou svá těla, odychnou si od každodenního a celoročního „kolotoče“ povinností, zasportují si, navážou nová kamarádství a přátelství. A bude jim spolu dobře. Zůstanou jim vzpomínky, nové fotografie, ale především úžasné zážitky, které jim nikdo nevezme, protože budou uloženy hluboko v citech, v srdíčkách, v duších.

Tak tedy – máte před sebou léto, prázdniny, dovolenou. Jak s nimi „naložíte“, jak si je „užijete a vychutnáte“, to už záleží opravdu jen a jen na vás, na vašich představách, možnostech a počasí. Já vám za sebe přeji klidné, pohodové, slunečné a bezúrazové prázdniny, odpočiňte si, načerpejte hodně sil a energie do další práce, do dalších studií, do nového školního roku.

Veřejné poděkování

Z celého srdce děkuji mnoha rodičům a spoluobčanům za pomoc a sponzorské dary, které jste dali naší škole. Není vám lhostejné, jak se naši žáci cítí v prostorách školy, a proto pomáháte, jak můžete. A to je moc dobře.

Děkuji paní Bartošové za vyčištění všech koberců ve škole a v družině, paní učitelce Šípové za věcný dar – kopírku, skener a tiskárnu, paní učitelce Kulíškové za psací stůl. Všem rodičům, kteří poslali své děti na školy v přírodě, patří dík za velké množství drobných dárků a dárečků, které jsme využili na odměňování nejúspěšnějších dětí v jednotlivých soutěžích.

Mnoho darů se sešlo opět v 1. třídě. Pan Rejzl zhotovil a zafinancoval pro všechny děti na zeď úžasný a tolik potřebný pořadač, rodiče Horákoví zakoupili televizor, DVD a VHS přehrávač, rodiče Zimovi darovali do třídy hodiny a manželé Hrubí věnovali dárkové balíčky pro všechny děti. Všem děkuji.

Stranou nezůstanu ani v poděkování za naši školní družinu. Děkujeme za finanční dar paní Kynkalové, za papíry panu Novákovi, za poskytnuté skvělé prostředí (bazén a ohniště) na přespávací akci ve školní družině manželům Štanderovým a paní Semiánové za ceny do soutěží.

Všem, opravdu všem rodičům a přátelům školy ještě jednou z celého srdce moc děkuji za pomoc, za dary i dárky, za pochopení, které nám během celého školního roku 2009/2010 věnovali a těším se na další komunikaci a spolupráci mezi námi – učiteli a vámi – rodiči v následujícím školním roce 2010/2011.

Užijte si dovolenou, užijte si prázdniny a užijte si svých báječných dětí, dokud jsou malé a hodně vás potřebují. Věřte, že děti je to nejlepší, co vás může v životě potkat. Nepromarněte proto ani chvilku s nimi.

Mgr. D. Rudolfová ředitelka ZŠ a MŠ Březno

Baráčnická obec

Vlastenecko dobročinná obec baráčnická pro Březno a okolí.

Na toto čtvrtletí si naše baráčnická obec naplánovala pár akcí, na které vás chceme pozvat. 20. června jsme uspořádali v Březenském parku již tradiční Dětský den, přidali se také rybáři a hasiči, všechny informace byly uvedeny na plakátech a vyhlášeny obecním rozhlasem.

Další akci máme naplánován výlet do Westernového městečka. Pojedeme autobu-

sem na konci prázdnin a určitě to bude zajímat jak děti tak i dospělé. Případní zájemci si mohou zajistit místa již teď s předstihem.

Konšelstvo baráčnické obce přeje všem dětem hezké prožití prázdnin, všem svým spoluobčanům příjemné prožití dovolených a krásný odpočinek.

Za B O P. Novotný

Dovoluji si vám napsat článek k nastávajícímu svátku Cyrila a Metoděje. Odkaz Soluňských bratří.

Město, ve kterém se narodili oba bratři je dnešní Saloniki, v 9. století centrum byzantské říše. Protože leželo na hranicích se slovanskými zeměmi, mělo slovanský název Soluň.

Metoděj byl starší bratr a pravděpodobně dostal křestní jméno Michael. Narodil se mezi rokem 815-820. Mladší Konstantin, později více známý pod řádovým jménem Cyril, přišel na svět roku 827 nebo 828. Otec byl vyšší úředník císařské správy. Společenské postavení rodiny otevíralo oběma bratřím podobnou dráhu, jakou také Metoděj později skutečně nastoupil a dosáhl hodnosti prefekta v jedné z pohraničních provincií, kde žilo mnoho Slovanů. Ale již r. 840 tuto dráhu přerušil, aby se uchýlil do jednoho z klášterů na úpatí Olympu v Bithynii, známého tehdy pod jménem Svatá hora.

Jeho bratr Cyril studoval s vynikajícím úspěchem v Byzanci, kde přijal svěcení poté, co rozhodně odmítl skvělou politickou kariéru. Pro jeho vynikající nadání a znalosti v kulturní a náboženské oblasti mu byly v již mladém věku svěřeny náročné církevní úkoly, jako funkce bibliotékaře archivu slavného chrámu svaté Sofie v Cařihradě a současně vážený úřad sekretáře cařihradského patriarchy. Velmi brzy se však rozhodl tyto úkoly opustit, aby se oproštěn od jakéhokoliv usilování o pocty věnoval studiu, tajně se uchýlil do kláštera na břehu Černého moře.

Když byl po 6 měsících vypátrán, dal se přesvědčit, aby převzal vyučování filosofie na vysoké škole v Cařihradě. Později byl císa-

řem vyslán k Saracénům. Po skončení tohoto úřadu se stáhl z veřejného života do ústraní, aby se připojil ke svému staršímu bratru Metodějovi a sdílel s ním mnišský život. Spolu s Metodějem byl však znovu povolán jako náboženský a kulturní expert do byzantské delegace, která měla jít k Chazarům (Krym).

Událost, která měla rozhodujícím způsobem určit další běh jejich života, byla prosba knížete Rastislava z Velké Moravy císaři Michaelu 3., aby jeho národům poslal "biskupa a učitele, který by byl schopen vyložit jim pravou křesťanskou víru v jejich vlastní řeči." Svatý Cyril a Metoděj úkol přijali, vydali se na cestu a pravděpodobně už v roce 863 dorazili na Velkou Moravu, která byla tehdy státem různých slovanských národů střední Evropy, kde se protínaly vlivy Východu a Západu. Této misii oba věnovali celý zbytek svého života, se strádáním, utrpením, nepřátelským smýšlením a pronásledováním, které Metoděje dokonce přivedlo do krutého vězení. To vše snášeli se silnou vírou a nadějí v Boha. Přeložili texty Písma svatého do staroslověnského jazyka a sepsali v nové abecedě.

Cyrl zemřel v 36. roce svého života v roce 869 a je pochován v bazilice Svatého Klimenta v Římě, Metoděj umírá v 47 letech 6. dubna 885 a je pohřben na Velehradě. Po jejich smrti se však bohužel dílo svatých bratří dostalo do těžké krize a pronásledování jejich učedníků se vyhrotilo do té míry, že byli donuceni opustit své misijní pole. Přesto však jejich evangelní setba nepřestala přinášet plody a jejich pastýřský postoj zaměřený na přinášení zjevené pravdy národům - a to s úctou k jejich kulturnímu svérázu - zůstává živým modelem pro církve misionáře všech dob!

Dana Podmolová

Historické okénko Března

V minulém čísle jsem Vám slíbila po-
čteníčko o zvonech, ovšem vzhledem k tomu,
že o zvonech už se toho napovídalo hodně,
tak bych spíše přiblížila právě ty, kteří se
vlastním litím zvonů a nádob zabývali.

V případě březenských zvonů se jed-
nalo o zvonaře Petra Žáka z Hradce Králové
(později z Mladé Boleslavi), Jakuba zvonaře
Mělnického (syna Bartoloměje, cínaře na
Mělníce) a Mikuláše Pricqueye z Mladé Boles-
lavi. Zvony, které jsme měly na věži do re-
kvizic první světové války patřily dílně Václava
zvonaře, „Hytycha“ z Mladé Boleslavi
a dílny Štěpána a Jana Pricqueye, zvonaře,
pocházející z Klatov (původně cizinci
z Lotrinska). Tyto zvony zde popisovat nebu-
du.

Zachované zvony na velké věži pochá-
zí z let **1546 a 1598**. Na malé „sanktusové“
věži pochází zvonek z roku 1718. Nejmladší
zvon z roku 1546 odlil zvonař **Petr Žák**. Tento
zvon je jediným dochovaným s podpisem
....SLYT OD PETRA Z HRADCE... Jeho další již
mladší díla již nesou podpisV BOLESLAVY
MLADEM NAD GYZERAV....

Zvonů odlitých právě v době zlatého
věku českého zvonařství se díky rekvizičním
podmínkám dvou světových válek, dochovalo
největší množství. Nebudu popisovat cel-
kovou situaci rekvizic, ani podrobnější situaci
renesančního kovolitectví na boleslavsku,
neboť by to dalo na celou stať o několika
stovkách stránek. Přibližme si ale kovolitectví
jako užitečné řemeslo právě pro dané obdo-
bí. Již v době 13. a 14. století, bylo kovolitec-
tví velmi potřebným řemeslem. Jednak cínaři
odlévali do forem různých tvarů nádoby
a užitečné kovové předměty pro veškerý
všední život lidí. Později se cínaři začali věno-
vat i litím zvonů (do této doby se pokusy o lití
zvonů zabývali mniši klášterů – Sázava). Ko-

volitectví bylo stále alchymii a již také velmi
využívaným uměním. Začaly zde pokusy
o ztvárnění (jakési zvěčnění) postav světců
v podobě reliéfů. Reliéfy byly zpočátku strnu-
lé, ukazující nedokonalost lití. Často forma
byla při lití zdeformována a postava je vychý-
lena od plánovaného postoje. Písmo bylo
často otočené zrcadlově, nemluvě o chybách
v textech. V některých případech, jako je
tomu např. na jednom ze zvonů v Mladé Bo-
leslavi je vyobrazena abeceda, kdy zvonař
neuměl psát a tak vyjádřil ztvárněním liter
minuskulního písma celou abecedu, která
vlastně vyjadřovala úplně všechno. Reliéfy
postav byly velmi malé a tvůrci je usazovali
do horní části korpusu zvonu.

V renesanci již dochází k obrovskému
vzestupu umění a to i po stránce kovolitecké.
Konváři, již se nezabývali litím nádobí, konví
a zvonů, ale již na královské zakázky vyráběli
např. kašny, odlévaly kovové figury ale také
již děla a pušky. Tímto se pak z drobných
řemeslníků stávali bohatí měšťané, a mohli si
dovolit kupovat i šlechtické predikáty jako
tomu bylo v případě později proslulého zvo-
naře Brikcího z Cinperka, který na zvonech již
užíval vlastního erbu. V Mladé Boleslavi byla
kovolitecká činnost velmi váženou a vyžado-
vanou. Právě boleslavské zvonařství bylo
jedním z hlavních pilířů kovolitectví
v Čechách vůbec. Renesanční zvonařství na
Boleslavsku můžeme započít právě kolem
r. 1546, kdy je datován první zvon mistra
Petra, právě v Březně. Jeho zvony jsou velmi
typicky zdobené, jednoduchými reliéfy, které
často zvonař na zvonech obměňoval. Zvonař
produkoval svá díla téměř celých čtyřicet let,
kdy roku 1588 koupil zvonárnu Jakub Mělni-
cký. Jeho zvony nesou u horního okraje
text sevřený linkami v jednom nebo dvou
rádcích. Zvony jsou střední velikosti mezi cca

400 až 1200 Kg. Tvarově již připomínají obrácený kalich, jehož ústí je širší než celková výška zvonu. S podobnými díly, které mě zrovna napadají, se můžeme setkat např. ve Vinci, v Sýčíně, Týnci, Bošíně u NB, Přepěřích u Turnova, Bosni (velmi atypický pro Petrovu dílnu), Klášter Hradiště, Horní Stakory, atd...

Jakub zvonář z Mladé Boleslavi přejal dílnu „na Ptáku“ po předešlém Petrovi a později jí koupil zvonář, tovaryš Ondřej z Prahy po hádce se svým mistrem Brikcím. Jakub zvonář v Březně zanechal zvon z roku 1598, který nám datuje nastupující vládu šlechticů z východních Čech – Bubnů. Zvon zaplatil otec Žofie Hložkové, zvané Ofky, Jindřich Hložek ze Žampachu, hejtman boleslavského kraje. Zvon je po umělecké stránce již téměř dokonale zpracován. Erbovní výzdoba je velmi dobře propracována do nejmenších detailů. Reliéfní pásek při horní okraji je již velmi dobře proporční. Nenacházíme zde žádné litécké kazy. Pouze kapitální písmena, z kterých sestavoval slova, nemají patřičné vzdálenosti a nacházíme zde chyby. Na zvonech používá stále stejné motivy a formy světců, které využívali všichni zvonáři z tzv. svatovítské figurální sady.

Často se setkáváme s postavou sv. Zikmunda, krále se žezlem a korunou, sv. Václava a reliéfních prvků v podobě rostlinných girland a ovocných motivů s ptáčky. Tyto reliéfy jednoduše kolovaly mezi dílnami, nebo si je zvonáři mezi sebou půjčovali, nebo prodávali. Byla zde také skutečnost, že dílenští tovaryši se ženili s dcerami svých mistrů a dílny tak procházely mnoholetými předávkami mezi spolupracovníky. Proto některé reliéfy najdeme i u zvonů např. o dvě stě let mladších. Jak jsem už podotkla, reliéfy všeobecně u gotických zvonů byly velmi nevyspělé a jednoduché, vysoké a proporčně nedokonalé. U zvonů renesančních již je postava v jednoduchém pohybu, jsou jasné detaily atributu. Reliéf je již nižší a srozumitelnější. Ještě se setkáváme s litéckými kazy a chybami ve stylizacích slov. Řemeslníci získávali vzdělání při svých zakázkách a mnohdy

předtím ještě neuměli ani psát. Vzdělanost patřila v té době opravdu jen těm, kteří si jí mohli patřičně zaplatit. Zvonář Jakub produkoval ve své dílně mezi lety cca 1589 – 1617. Najdeme jeho zvony např. v Semčicích nebo Březině.

Zvon z dílny **Mikuláše Pricqueye** z roku 1718 byl ulit pro svěcení kostela v Březně, kde ho věnovala hraběnka Polyxena z Bubna. Mikuláš Pricquey byl synem Jana Pricqueye, který koupil zvonárnu a zmodernizoval dílnu v podlouhí boleslavského „záмку“. Mikuláš byl posledním vlastníkem boleslavské dílny, která měla na svém kontě více než 5000 zvonů a zvonků. Mikuláš odléval relativně malé zvonky. Je nám znám největší zvon v Praze od Pricqueyů u sv. Ignáce váží bez mála 2000 Kg, ale to je pro tuto dílnu výjimka. Většina zvonů má standardní hmotnost cca 300, 390 – 400 kg. Zvonek na naší věžičce váží cca 20 kg. Dílna Pricqueyů měla téměř nejdelší tradici v poli působnosti. Odlévali již v Klatovech cca kol. r. 1650 a posledním dochovaným zvonem je dílo posledního z českobudějovické větve mistra Jana Pricqueye z roku 1779 v Modré Hůrce v okolí Českých Budějovic.

Opět popis jednotlivých členů rodu by dalo na další stostránkovou stať o zvonářství v době pobělohorské na mladoboleslavsku, ale o to se ve zpravodaji pokoušet nechci. Dílna Mikuláše Pricqueye byla již vyspělou barokní zvonárnou. Touto dílnou prošla i výroba desítek křtitelnic, zdobeného cínového nádobí i řada jiných předmětů. Zvonář zde působil od r. 1701 až do posledního datovaného zvonu na boleslavsku r. 1751 v Mohelnici. Ukázkovým dílem byl bohužel rekvírovaný zvon z roku 1736 v Plazích.

Reliéfy barokních zvonů již jsou dokonalým zrcadlem řezbářského a malířského umění s italskými a francouzskými vlivy. Většina umělců totiž byla právě cizineckého původu, neboť po bělohorských událostech ani české dílny příliš nefungovaly. Zdobnost zvonů je samotným uměleckým dílem. Vždy je jasná proporce a rozvržení textu a reliéfu na

korpusu a okrajích zvonu. Ucha koruny zdobí převážně masky buď ženských, nebo zvířecích hlav. Lidské hlavy jsou většinou strojeny v kápích. Horní okraje zvonu zdobí reliéfní variace pásků a ornamentů (zase vlivy italské nebo francouzské), na linkách bývají navěšeny girlandy nebo andělské hlavy. Boky zvonu hostí postavy světců a patronů s atributy a velkou část zaujímají texty, ať už psány latinsky nebo česky, někdy se setkáváme i s německými texty v kombinaci s latinou. Písmo zobrazuje podoba humanitály nebo kapitály. Při přelítí zvonu se zachovává forma písma z období původního lití zvonu. To je například jev na jednom z dvojice zvonů v Dobrovici.

Po akustické stránce již je zvon dokonale laděným hudebním nástrojem s jasným

záměrem. Jednoznačně vyjadřuje hlavní tón a celá strukturální akustická podoba je již zhruba od r. 1600 naprosto ustálená, krom některých výjimek.

V dnešním článku jsem se snažila vypsat velmi stručně něco o málo popisované problematice kovolitectví vůbec všeobecně. Boleslavské kovolitectví je záležitostí samo o sobě, protože bylo jako řemeslo ve městě několik staletí váženým řemeslem vůbec a všichni díleňští pracovníci byli váženými měšťany v Boleslavi. Kdo by měl hlubší zájem o bližší poznání boleslavské dílenské činnosti, může se ozvat emailem na poštu řezenského zpravodaje.

Děkuji za pozornost Zdenka Nečesaná

Z našeho kraje, aneb historické podzemí na území městyse Března – díl I.

Dovoluji si Vás pozvat na malou toulku pod povrchem naší země, která nám skrývá neodhalená tajemství, do kterých naši předkové zahalili svojí důvěrou i nutnou potřebu života.

Velkolepé a náročné vědecké výzkumy současnosti se stále více zaměřují na průzkum vesmíru, na odhalení tajemství planet naší soustavy. Vysílají sondy do vesmírných hlubin, sahající daleko mimo naši sluneční soustavu. Od pradávna láká lidstvo myšlenka, co se nachází nad našimi hlavami, zda je také ještě život mimo planetu Zemi...

Lidstvo s velkým zájmem sleduje vše, co se týká vědeckých poznatků získaných pozorováním matičky Země a z družic s lidskou posádkou, které naši planetu obíhají. Stále větší pozornost je ale věnována také výzkumu hlubin oceánů, v nichž vidíme život podmořské říše. Ale zatím ještě velmi málo víme o tom, co se skrývá v hlubinách Země.

Nejde ale o žádná podzemní ložiska rud, uhlí nebo ropy, ale o věci a jevy, které stále více lákají záhadology, geology a speleology. Stále se ozývají hlasy, že zemská kůra, podzemí je prý děravá jako ementál. Údajně jí protínají tisíce kilometrů dlouhé tunely, vedoucí do skrytého záhadného světa.

Je skutečně velmi zajímavé pohledět pod námi stále stejně pošlapanou zemskou kůru, kde téměř denně procházíme. Tajemné podzemí známe možná jen z utopických vyprávění, z bájí, pověstí a nejrůznějších slovních podání. Ovšem kdo odhalí, co se vlastně pod povrchem nachází?

Takže k věci....V Březně je odhaleno několik podzemních historických prostor, která jsou jasně dokumentovaná a blíže Vám je hodlám představit v několika etapách, ovšem nedokládám zde fotodokumentaci ani plány podzemní říše!

V osnově představuji:

I. úvod k významu podzemí – všeobecně.

II. nejstarší části sklepních prostor pod zámeckým areálem a spojovacími trakty mezi hospodářskými budovami, vybudované z pozdější doby 18. stol.

III. přestavby sklepů jako základ pro renesanční, historickou budovu.

IV. barokní sklepy, sklep pivovarský.

V. chrámová krypta – starší, gotická, rozsáhlejší goticko – renesanční prostor pod kruchtou západního průčelí.

VI. mladší barokní krypta pod presbytářem kostela ve východní části kostela (dvě místnosti)

VII. barokní sklep pod farní budovou.

VIII. mlýnský náhon vedoucí do uzavřeného nepřístupného prostoru pod zámek, ústící do současné vodovodní nádrže před zámek.

IX. spojovací chodby mezi jednotlivými budovami a jiné tajné únikové prostory.

X. tajemství staré myslivny pod Novou Telibí, vazba na podzemní chodbu, ano či ne?

Upozorňuji, že dané poznatky byly konzultovány s odbornými složkami v oblastech: archeologie, geologie, speleologie a patologie.

Úvod - Význam sklepů pro člověka jako úložného prostoru i jako úkrytu nebo úniku před nepřítelem.

Sklepní, podzemní prostory mají pro člověka hluboký účelový význam. Již odedávna, kdy člověk žil v jeskyních hledal prostory, kde byla zachována stejná teplota v letním i zimním období. Člověk měl potřebu uchovávat potraviny a často i své cennosti v nějakých střežených místech. Jeskyně bývaly často velmi složité, vykotlané přírodou o několika patrech a místnostech. Tyto prostory měly obrovské výhody jednak v udržování temnoty, vlhka a stálého chladu.

Lidský tvor po tisíciletí nezapomněl na význam podzemních prostor a proto při stavbách hradů, tvrzí a později zámků často využíval dobrých předpokladů ve skalách či jinde, kde sídlo stavěl. V pověstech se setkáváme s častými signály o nedohledaných pokladech. Jde spíše o povídačky, ale trochu pravdy o pokladech v jiném významu můžeme již brát s vážností. Člověk ukrýval poklady darů přírody a právě ve skalách byly ideální podmínky pro sklady nejen potravin, masa, ale i ovoce, lihovin. V pivovarnictví pak k chlazení piva, všeho k tomu potřebného a často i pramenů kvalitní vody. Člověk do

dnešních dob stále staví domy s ať už jednoduchým sklepem, nebo složitějším s plánovaným využitím. Často nacházíme sklepy vytvořené mimo dům, volně v přírodě.

Řada zámeckých sklepů vznikla již z původního hradního sklepu, nebo tvrze. Prošla velmi často mnoha přestavbami a dostavbami nových příček, či naopak zadržkami jiných prostor. Sklepy byly také využívány jako úkryty před nebezpečími jak válečnými, ale i před požáry. Ale mohly být také využívány jako pohřebiště, které zaštiťovaly nad povrchem rozsáhlejší i drobnější kaple či kostely, vystavěné právě s účelem plánovaného pohřebiště šlechty daného sídla. Tyto podzemní „kaple“ nazýváme odborně **kryptou**. Krypta (z lat. crypta, z řec. Krypté - Jedná se o klenuté sklepní prostory s větracími otvory pro ukládání zesnulých, většinou církevních osob. Krypty mají svůj pohřební systém a právě díky stále udržené teplotě často dochází k pomalému rozpadu buněk zesnulého. Proto se často setkáváme s nebožtíky, pohřbenými před staletími téměř v zchovalém stavu (jako například v kryptě kapucínského

kláštera v Brně). S kryptou se setkáváme již v 6. století pod kostelem sv. Petra a Pavla v Římě. Velmi rozšířená byla tyto pohřebiště pak v době románských bazilik, kde se jednalo o rozsáhlé plně přístupné plochy pod presbytářem baziliky. Později se tyto prostory znepřístupňovaly veřejnosti.

Bylo-li možné z bezpečnostních důvodů prostory sklepů budov šlechtického areálu propojit, pak byly vytvářeny několikametrové podzemní únikové utajené chodby, které sloužily jako únik před nepřítelem. Chodby se také nestavěly jen za účelem úniku, ale

Tajné podzemní chodby jako mýtus?

Některé pověsti skutečně nabízí zamýšlení, že se jedná o smyšlenost. Tajné únikové chodby o desítkách kilometrů si lze jen těžko představit. Geolog vám na to odpoví jednoznačně. Lze si toto představit v několikapatrové uměle vytvořené šachtě, která stejně dříve nebo později je zatopena vodou, nebo se její části přírodním způsobem prolomí. V přírodě se setkáváme s únikovými chodbami poměrně často, ovšem se velmi málo jedná o kilometrové záležitosti. Při vlastním vzniku tohoto tunelu se myslí na jedinou věc. Nejrychlejší způsob

také z praktických důvodů, jako jednoduchý transport potravin mezi hospodářskými budovami. Zejména se tímto jevem setkáváme v pivovarských sklepech, kde bylo pivo nejjednodušším způsobem dopravováno přímo do zámku. Chodby mohly být využity později i jako odvodňovací šachta, nebo tomu pak došlo čistě přírodním způsobem. Stavby sklepů mají opravdu svůj hluboký význam již tisíce let. Bohužel dnešní nepodsklepené budovy se setkávají i s mnohými problémy, které sklep přirozeně řeší.

úniku do bezpečných míst. Tato místa zpravidla nebyla příliš vzdálena od místa úniku. Šlo jen o to opustit hrad nebo tvrz mimo dosah a odtud už utíkali po zemi. Rozmach staveb chodeb pochází často z renesance, řekněme někdy v období 15. – 18. stol. V baroku už docházelo k zadržkám nebo jejich úpravám. Mnohdy se chodby prolomily a nadobro uzavřely své cesty. Jednalo se o nízké, úzké tunelovité, klenuté průchody z bodu A do bodu B. Mohli být i komplikovanější, kde bylo nějaké podzemní rozcestí.

Boží muka a kříže na rozcestích a v polích často signalizují nějaký směr....

Mnohdy se setkáváme na neutrálních územích s jednoduchými křížky, božími muky nebo i sochami. Může to signalizovat několik skutečností. Že zde v dávných dobách fungovala nějaká stezka, či cesta. V polích mohl mít křížek svojí duchovní funkci pro zbožné obyvatele, pak ale se setkáváme s čistě jednoduchým jevem, kdy nám nepochopitelně otočený křížek udává jasný směr podzemní cesty. Pokud se v obci nebo její přilehlé části nachází větší množství těchto drobných stavbiček nebo soch, může to signalizovat právě body, které ukazují na nějakou danou cestu. Tyto drobnější stavbičky často nacházíme

v blízkosti ať už malé nebo větší vesnice, města nebo osady. U takovéto drobné svatyně můžeme dokonce hledat i jednoduchý otvor pro vstup do šachty nebo podzemního prostoru. Můžeme zde nalézt jakousi slepou studni, která je tu jen „náhodně“ a čistě nefunkční. Mnohdy jsou zde také větrací průduchy nebo i podzemní rozcestí. Postava sochy světce může mít neobvyklý postoj, nebo ukazuje rukou na zajímavé místo. I pohled světce napoví... Právě velikou funkci měly tyto drobné stavby a v přírodě je nacházíme ne náhodou.....

Toto je zatím jen stručný popis toho všeobecného kolem nás. To, co člověka v myšlenkách dnes již jen těžko napadne.

V příštím čísle zpravodaje vás budu blíže informovat o nových poznatcích právě z našeho blízkého okolí.

Váš březenský krtek!

Toulky minulostí naším krajem

Karmel

Západně od biblického Nazaretu se podél Středozemního moře tyčí horský pás, jehož nejvyšší bod – hora Karmel – dosahuje nadmořské výšky 546 metrů. S rozšířením křesťanství po světě dostalo se četným památným místům nových názvů, připomínajících životní osudy Ježíše Krista. I v Čechách tedy máme Tábor, Sión, Horu Olivetskou a vedle dalších v Mladé Boleslavi i Karmel.

S největší pravděpodobností toto pojmenování pochází až z doby druhé poloviny 15., spíše však ze 16. století, i když nelze zcela vyloučit i jeho starší původ. Ještě předtím, než se tu usadili čeští bratři, stával totiž na příkrém levém břehu Jizery minoritský klášter, který se připomíná před polovinou 14. století. Z nedávno předtím přeneseného poddanského města pánů z Michalovic k němu vedla cesta Klášterskou branou, v následujícím věku však klášter připomínán není a zanikl možná v husitských válkách. Archeologický výzkum z roku 1959 a následné dílčí pokusy sice prokázaly v nádvoří hasičského sboru starší stavby, avšak spolehlivě je určit jako pozůstatky starého kláštera by sice bylo logické, ale historická pravda vyžaduje konkrétní důkazy.

Zlatý věk Karmele nastal až od konce 15. století, kdy se tu za podpory tehdejších majitelů města Tovačovských z Cimburka a později Krajířů z Krajku usadili příslušníci nové církve českých bratří. Za nemalých finančních darů vrchnosti se jim podařilo vy-

budovat si tu svůj bratrský dům, v jehož sousedství byl snad i hospodářský dvůr. Samozřejmě součástí byl i sbor, sloužící k bohoslužebným účelům, špitál, škola a později i tiskárna. Podpora vrchností byla velmi důležitá, neboť čeští panovníci, ať již Jagellonci nebo později Habsburkové byli katolíci a jak pro ně, tak i pro mnohé kališníky, byli čeští bratři bludaři a kacíři. Z Mladé Boleslavi se v průběhu 16. a na počátku 17. století stalo jedno z nejvýznamnějších středisek Jednoty bratrské, byla nazývána bratrským Římem či Jeruzalémem nad Jizerou.

Mezi čelnými představiteli Jednoty nacházíme mj. Lukáše Pražského, Jana Roha, Jana Augustu či Jana Blahoslava. Boleslavští bratři pravidelně korespondovali s Martinem Lutherem, Janem Kalvínem, Huldrychem Zwinglim a také s Erasmem Rotterdamským. K šíření své víry využívali členové Jednoty i tehdejší novinku – knihtisk. Zprvu tiskli své spisy v Litomyšli či Norimberku, po příchodu svého člena, lékaře a tiskaře Mikuláše Klaudiána vznikla na Karmeli (čp. 77/II.) tiskárna, jejíž majitel a zakladatel se zapsal do kulturního povědomí národa především tím, že v roce 1518 v Norimberku vydal první tištěnou mapu Čech, originální, bohatě ilustrované kartografické dílo, zachované u nás pouze ve dvou exemplářích. Na Karmeli existovala i bratrská škola (čp. 73/II.), která ve své době úroveň předčila jiné městské školy, katolicou, kališnickou či židovskou. Kromě jiných

jazyků se tu vyučoval i český jazyk a absolventy ústavu nacházíme později jako studenty protestantských univerzit, zejména v Heidelbergu a v Ženevě. Působení Jednoty a její sílící vliv vyvolalo potřebu stavby nového bratrského sboru, který byl za vydatné pomoci Arnošta z Krajku a četných dárců z řad bratrské šlechty slavnostně otevřen v roce 1554. Renesanční basilika je dílem stavitele Mattea Borgorellioho, který v téže době přestavěl boleslavský hrad a vytvořil pro město i novou radnici.

Působení Jednoty bratrské ve městě tedy rozhodně nemělo pouze duchovní rozměr, ale projevilo se ve stavebním rozvoji města, v jeho architektuře, ve školství, v knihtisku a v kultuře vůbec. Boleslavskou tiskárnu opouštěla díla evropské náboženské, přírodovědné, filosofické literatury, dokonce zde v Klaudiánově překladu z němčiny vyšla i lékařská příručka „Zpráva a naučení ženám těhotným a babám pupkožezným.“ Chceme-li se dopustit mírné nadsázky a aktualizace dávné minulosti, za éry bratrské třítisícová Mladá Boleslav poprvé vstoupila do Evropy, dala o sobě světu vědět. A jejím střediskem tehdy byla Karmel, odtud četné mimořádné duchovní impulsy vycházely.

Dobře známé důsledky Bílé hory sice zcela vymýtily nejen bratrskou, ale i jiné nekatolické víry, ale boleslavská Karmel po čase opět na svou tradici duchovního a vzdělávacího centra, i když v jiných podmínkách, navázala. Klášterní areál se stal od roku 1784 sídlem piaristického gymnázia, přestěhovaného sem z blízkých Kosmonos, o což usilovala Boleslav již od šedesátých let 18. století.

Piaristé klášter zvelebili, jeho vnitřní prostory přizpůsobili potřebám vyučovacím, dokončení předtím zahájené barokní přestavby se dočkal i klášterní kostel sv. Bona-

ventury. Cenný areál piaristů byl přístupný branou, jejíž podoba se na historických snímcích zachovala. Smutnější osud měl však renesanční sbor, který byl zprvu vysvěcen jako katolický kostel sv. Václava (přiléhající náměstí, dnes Českobratrské, se po něm jmenovalo, takže Mladá Boleslav měla svůj „Václavák“), ale po čase byl sbor využíván jako skladiště, později zásluhou prof. Františka Bareše se stal sídlem muzea. Do současné podoby pak zasáhly nejen nové bytové domy, některé s obchody v přízemí, ale i četné demolice, nevhodně situované garáže apod.

Současnost Karmele, jako jednoho z nemnohých historických míst města udržujících si alespoň zčásti patinu dávných staletí, slibuje dosud provedenými úpravami, že se tu rýsuje pěší zóna historického charakteru. Její dominantou by ovšem měl být samotný klášter s kdysi působivým rajským dvorem, z něhož vystupuje západní klášterní věž s dosud zřetelnou rustikou a letopočtem 1583. Před čtyřmi desítkami let jsem tu občas navštívil posledního provinciála piaristického řádu Cyrila Žampacha a nahlížel do vzácné knihovny o více než šesti tisících svazcích, uložené v původních barokních regálech (dnes je uložena ve Státním okresním archivu na boleslavském hradě). V posledních desetiletích chybí údržba celého objektu kláštera, problém byl s jeho vlastnictvím. Tak jako v desítkách podobných případech, zcela logicky se vždy počítá s finanční podporou státu, města, občanských iniciativ i jednotlivců. My všichni, kdo máme své město rádi, chceme věřit, že se ještě naše generace dočká otevření a zpřístupnění celého historického areálu boleslavské Karmele. Zásluhou zdejších kněží, učitelů a tiskařů o Mladé Boleslavi věděla tehdejší vzdělaná Evropa.

PhDr. Karel Herčík

Tip na výlet

Výlet můžete pojmut dvěma způsoby. První, pohodlnější, počítá s použitím auta pro přesun mezi sochami, přičemž několik z nich oželíte. Druhý představuje 12-16 km dlouhou procházku, kdy si užijete nejenom sochy vytesané do skal, ale také velmi příjemný les. Jedete-li ve směru od Velvar, tak prakticky hned na začátku vesnice uvidíte velký poutač „Čertovy hlavy“ označující odbočku doprava k barákům. Zde bez problémů zaparkujete, přímo před sebou uvidíte rozcestník, od něhož se po modré vydáte k Čertovým hlavám.

Čertovy hlavy

Půlkilometr poměrně prudkého stoupání a otevře se před vámi pohled na přibližně deset metrů vysoké hlavy vytesané ve zdejších pískovci. Někdo v nich vidí vodníka s čarodějnicí, jiný si představuje ony zmiňované čerty. Dále pak pokračujte po modré, která vás zavede do centra Želíz, odkud je účelné pokračovat po žluté. Ta poměrně rychle překoná stoupání, až nakonec přijdete k dalším dvěma dílům.

Harfenice a Had

Václav Levý zde vytesal reliéfy čtyř lidských hlav, zdobenou jeskyni a ženu s harfou. Bohužel posledně jmenovaná, po níž se sousoší jmenuje, doznala rukou vandalů největší újmy. V samotné jeskyni toho k vidění moc není, to až o pár kilometrů později. Nedaleko Harfenic se na skále vyhřívá devítimetrový had. Podnětem k jeho vytesání mohly být zmije, které se ve zdejším borovém lese rády vyhřívaly. Nad hadem, s trochou pozornosti, najdete sekeru, která ho měla v části před větší smyčkou přeseknout. Dnes to však není zvlášť výrazné.

Mordloch a Sedm chlebů

Socha hada je současně místem, kde se musíte rozhodnout, zdali pokračovat dále okruhem, nebo si udělat asi tříkilometrovou odbočku k jeskyni loupežníků a skalnímu útvaru. Není to příliš náročné, navíc to vede po příjemné cestě, takže pokud nebudete opravdu unavení, pokračujte ještě po žluté. Zde však okruh není, a tak se ten necelé dva kilometry dlouhý úsek musíte vrátit zpátky k Hadovi. V Mordlochu, neboli loupežnické jeskyni, je v současnosti zbudováno spaní trampů. O pár kroků dál pak stojí skalní blok Sedm chlebů, kde s trochou představivosti pečivo z jeho názvu bez problémů najdete. Když se vrátíte k Hadovi, pokračujte dále po modré až do Želíz. Kdo je unaven, tak neodbočí dále na Liběchov a vrátí se k autu. Ostatní si mohou užít poslední úsek cesty, na jejímž konci je nádherná, Václavem Levým bohatě zdobená jeskyně Klácelka.

Blaník a jeskyně Klácelka

Nejprve dorazíte na Blaník, což je prostor před jeskyní vyzdobený reliéfy Jana Žižky, Prokopa Holého a postavy trpaslíků vytvářejících zbraně pro blanické rytíře. Mnozí tato díla považují za vrcholné dílo Václava Levého. Vstoupíte-li pak do jeskyně zvané Klácelka, prohlédnete si výjevy z básně Ferina Lišák od Františka Matouše Klácela. Odtud také vznikl název jeskyně.

Jak se tam dostanete

Autem je to velmi jednoduché. Z Mělníka pokračujte směrem na Českou Lípu po silnici č. 9 až do Liběchova, Želíz případně Tupadel. Záleží pouze na tom, odkud chcete vyrazit. Vzhledem k tomu, že v Tupadlech byste mohli turistickou značku hledat o chvilku déle, vybírejte mezi Liběchovem a Želízy.

Z. Valenta

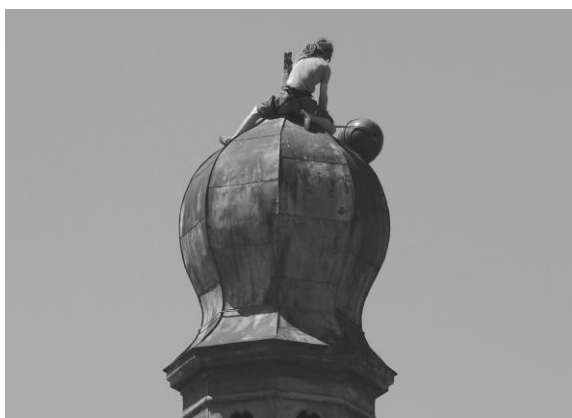
Na poslední chvíli - 4. 6. 2010 v 15:11 hod.

Vážení přátelé,

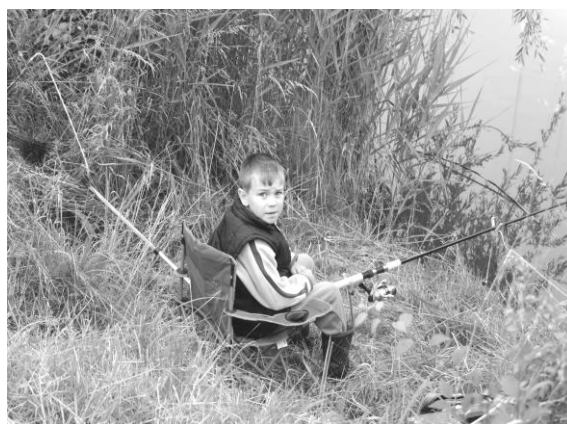
právě před 22 minutami, dne 4. 6. 2010 byla sejmuta makovice ze sanktusové věže kostela sv. Václava v Březně spolu s křížem a bání. V tuto chvíli mi bylo ctí vyjmout po necelých 100 letech časem narušenou plechovou schránku s dokumenty a čtyřmi historickými mincemi. Dokumenty jsou zatím uloženy v plechové schránce a jejími dokumentacemi se budu zabývat co nejdříve a s největší opatrností. Listiny jsou ve velmi špatném a narušeném stavu.

Děkuji za pomoc mým příznivcům, kteří mi pomohli s nasazením života bání sejmut pomocí horolezeckého lana!!!! Myslím, že pro Březno je to velkou událostí, která bude patřičně zdokumentována. Na tento okamžik jsem osobně čekala celých 15 let! V příštím čísle bude následovat podrobný popis a rozbor uložených dokumentů.

Zdenka Nečesaná

Sejmutím makovice s křížem z věže kostela

Dětský den na Rasovně

*Březenský zpravodaj: periodický tisk vydávaný 4x ročně v počtu 140 výtisků, cena: 15 Kč
číslo výtisku 2, ročník 9, datum vydání 10. 7. 2010, místo vydání Březno
registrováno pod rejstříkem: MK ČR E 10410
vydavatel: Obecní úřad Březno, 294 06 Březno 13, IČO: 00237574
kontakt: telefon: 326399180, fax: 326399180, e-mail: brezno@seznam.cz, www.brezno.cz
příspěvky do zpravodaje: zpravodaj.brezno@seznam.cz
redakční rada: komise pro občanské a sociální záležitosti
grafická příprava: Zbyněk Valenta*